

JOCKEY CLUB ČESKÉ REPUBLIKY

Radotínská 69, 159 00 Praha 5

CZECH REPUBLIC

tel. +420 257941173, 77 fax +420 257310088 e-mail: studbook@dostihy.cz

Vyhodnocení účinnosti šlechtitelského programu anglického plnokrevníka

1. Chovný cíl

Chovným cílem je **zvyšování výkonnosti** plemene anglický plnokrevník **v rovinných dostizích, především v rychlosti, ranosti, konstituční tvrdosti a rychlosti ve vytrvalosti**. V překážkových dostizích dále zvyšování skokové potence a nezbytných charakterových vlastností.

2. Početní stavy chovných koní

A. Plemenní hřebci

Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013
počet plemeníků v A 1/1 chovu	49	48	43	41	40	41

Dlouhodobým problémem českého chovu je nepřiměřeně vysoký počet plemenných hřebců, z nichž někteří připustí jen pár klisen. To ztěžuje otestování především nově zařazovaných hřebců. Proto již před lety Jockey Club přistoupil k diferenciaci poplatků jak za nově zařazované hřebce, tak i za každoroční osvědčení. Hřebci dlouhodobě působící v plemenitbě bez výrazného úspěchu jsou považováni za negativně prověřené a jsou pomocí vysokého poplatku „vytlačováni“ z chovu. Tak se podařilo snížit počet hřebců ze 77 v r. 1999 na současných 41. Tento počet je však stále vysoký, obzvláště s ohledem na klesající počty připouštěných klisen a na možnosti využití plemenných hřebců v ostatních evropských zemích s vysokou úrovní chovu A 1/1. Při zařazení do chovu je uplatňován tzv. selekční poplatek, který je diferencován podle kvality dostihové kariéry hřebce. Pro rok 2014 byly tyto poplatky přehodnoceny a výrazné zvýšení selekčního poplatku u hřebců s jen průměrnou výkonností by mělo ztížit či dokonce znemožnit zařazení takového hřebce do chovu. Ve svých důsledcích by mělo tlačit majitele k tomu, aby do chovu zařazovali pouze hřebce kvalitní, s úspěšnou dostihovou kariérou (v zemích s rozvinutým dost. provozem) a v neposlední řadě též s původem, odpovídajícím současným světovým trendům v chovu plnokrevníka.

B. Chovné klisny

Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet přip.klisen v předch.roce	565	542	514	478	439	453
Počet nar.hříbat	296	302	267	267	238	234

Početní stavy klisen, připouštěných plnokrevními hřebci, dosud klesaly jen mírně, stejně tak i počty narozených hříbat. Výrazný až alarmující je ovšem pokles připuštěných klisen v r. 2013 (registrováno pouze cca 300 připuštěných klisen), který odráží celkovou recesi nejen v chovu plnokrevníka. Podíl na poklesu má i útlum chovu plnokrevníka v Hřebčíně Napajedla. Tento dříve státní hřebčín a „rodinné stříbro“ českého chovu A 1/1, který byl zdrojem chovného materiálu pro ostatní chovatele, se v současné době zaměřuje téměř výhradně na komerční provoz (poskytování služeb ostatním chovatelům atd.). Na tuto skutečnost bude navazovat i příslušně nižší počet narozených hříbat v r. 2014.

JCČR v úzké spolupráci se Svazem chovatelů A 1/1 se snaží tento trend zvrátit, podporovat tuzemský chov a motivovat chovatele A 1/1. Je si však vědom toho, že nemůže jít o plošnou podporu, ale o zvýhodnění kvalitnější části populace. Kromě několik let již vyplácených majitelských premií, které by měly zlepšit možnost realizace koní našeho chovu, vrátil se Svaz chovatelů opět k vyplácení premií chovatelských. JCČR hodlá chovatelské prémie zachovat i nadále (v závislosti na finančních prostředcích, které budou

k dispozici). Problematický trend přechodu chovů z tradičních na komerční nemůže přinést dlouhodobý efekt. Určitou naději skýtá alespoň to, že v současné době vznikají i nové chovy s moderními areály, kvalitními pastvinami a kvalitním chovným materiálem.

Orientaci v chovu a dostihovém provozu chovatelům usnadňují každoročně vydávané publikace. Výsledky plemenitby (každoroční dodatek k Plemenné knize) obsahují kromě základních záznamů o plemenitbě v daném roce i statistiky o využití jednotlivých hřebců a jejich fertilitě. Chovatelská a Dostihová ročenka přináší jednak výsledky dostihů a jednak podrobné statistiky a přehledy o úspěšnosti chovů a plemeníků (otců a otců matek startujících koní).

3. Výkonnostní zkoušky

Počty dostihových koní

Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013
počet dost.koní	1326	1333	1325	1378	1300	1255
počet rovinových dostihů	350	364	358	364	311	307
počet překážkových dostihů	173	184	173	175	154	158
počet závodisti	14	15	15	14	11	11

Stavy dostihových koní jsou víceméně stabilní i počet závodisti se v rámci možností drží na žádoucí výši. Tato stabilita, která se zdá být samozřejmá, je ve skutečnosti zcela výjimečná v rámci středoevropského regionu.

Za pomoci státních dotací se daří stále zvyšovat úroveň a regulérnost výkonnostních zkoušek. Jsou věnovány nemalé prostředky k vytvoření takových podmínek, aby byla zajištěna jak maximální regulérnost zkoušek (cílová kamera, startovní boxy, školení rozhodčí), tak podmínky pro realizaci kvalitních výkonů (zavlažování dráhy, bariéry, omezení možností zranění koně). Závodisti jsou rozdělena na kategorie podle úrovně dostihů, které se na nich konají, a stav všech závodisti je vždy před dostihy kontrolován odbornou komisí. Především závodisti typu A (t.j. závodisti, na nichž se konají nejvýznamnější výkonnostní zkoušky) jsou svou úrovní srovnatelná se závodisti ve vyspělém dostihovém světě. Účast zahraničních koní z Německa, Polska, Slovenska, Rakouska a v překážkových dostizích i Anglie a Francie dává možnost srovnání a v neposlední řadě přispívá i k zvýšení atraktivity dostihů.

Výsledky našich výkonnostních zkoušek jsou po technické stránce plně respektovány zahraničními autoritami. JCČR zajišťuje zveřejnění on-line výsledků na svých webových stránkách, a to bezprostředně po odběhnutí dostihu na všech závodisti. Rovněž všechny údaje o koních v dostihovém provozu (včetně kompletních dostihových kariér koní a šampionátů hřebců) jsou volně k dispozici na stránkách JCČR.

Bohužel je však nutno konstatovat, že navzdory úsilí a vynaloženým prostředkům není český chov v současné době schopen plně konkurovat koním importovaným ze zemí s vyspělým chovem plnokrevníka. Zvláště v posledních letech, kdy musí naši odchovanci čelit zahraniční konkurenci nejen co do kvality, ale i co do kvantity. V minulých dvou letech byl dokonce počet narozených hříbat téměř shodný s počtem importovaných koní.

Pozitivem je, že se daří v posledních letech koním trénovaným u nás úspěšně startovat v zahraničí. Největších úspěchů dosahují sice zatím koně k nám importovaní, ale i koně českého chovu se občas dokážou prosadit, i když zatím v menších dostizích. Evidentní je, že náš chov plnokrevníka má před sebou ještě dlouhou cestu.

Za JC ČR

Ing. Aleša Jakub, Prezident

V Praze, dne 21.3.2014